

Nem termékeny lapány, hegyek, ásványok,
éghajlat teszik a közérőt, hanem az ész,
mely azokat józanon használni tudja. Igazabb súly
s erő az emberi agyvelőnél nincs.
Ennek több vagy kevesebb léte a nemzetnek több vagy
kevesebb szerencséje.

(Széchenyi István: Hitel)

I. BEVEZETÉS

1.1. A Jedlik-terv: nemzeti stratégia a szellemi tulajdon védelmére

A Nemzeti Együttműködés Rendszerének alapvető célkitűzése, hogy a „nemzeti együttműködés erejével új politikai, gazdasági és társadalmi rendszert alkossunk”. Ehhez az embert próbáló vállalkozáshoz csak a „szellem napvilágánál” foghatunk hozzá, a nemzet alkotóerőinek, szellemi erőforrásainak szolgálatba állításával. Számvetésre és új irányok kijelölésére van szükség nemcsak a nemzet életének alapkérdéseiben, hanem a sokrétű válságból való kilábalást elősegítő és hazánk felvirágoztatásához hozzájáruló olyan szakpolitikai területeken is, mint a szellemi tulajdon védelme.

A tudásra épülő globális gazdaság és az információs társadalom korában a szellemi tulajdon védelme a vállalkozásbarát és innovációt serkentő üzleti környezet kulcsfontosságú elemévé, alapvető versenyképességi kérdéssé vált. Világszerte egyetértés van abban, hogy a válságból való kitörésre és a gazdasági növekedés serkentésére a legjobb esélyt az innováció és a kreativitás felkarolása kínálja, és hogy ebben meghatározó szerep jut a szellemi eredmények jogi oltalmát biztosító szellemi tulajdonnak. A nemzeti tudásbázis és a kulturális vagyon hatékony védelmét csak a szellemi tulajdon korszerű eszközrendszere garantálhatja. A szellemi tulajdon biztosítja a kutatási és fejlesztési ráfordítások, a csúcstechnológiai ágazatokba és a kulturális iparba irányuló befektetések, valamint a marketinghez és a fogyasztói bizalom megőrzéséhez szükséges kiadások megtérülését. Ezzel járul hozzá a gazdasági növekedéshez, a versenyképesség javításához és a munkahelyteremtéshez.

A szellemi tulajdon tehát sokoldalú eszköz a gazdasági-társadalmi fejlődés előmozdítására, a nemzet gyarapodásának biztosítására. Ahhoz, hogy ezt az eszközt célzottan, hatékonyan és tudatosan használhassuk, elengedhetetlen a szellemi tulajdon helyzetének módszeres áttekintése és azoknak az irányoknak a kijelölése, amelyek mentén a szellemi tulajdon a kibontakozás és a növekedés felé lendítheti gazdaságunkat és kultúránkat. Ehhez pontos, megbízható térkép kell, azaz állapotfelmérés a szellemi tulajdon hazai viszonyairól, valamint jól beállított iránytű, azaz olyan stratégia, amely világos cselekvési irányokat határoz meg a szellemi tulajdon rendszerének továbbfejlesztéséhez, még hozzá oly módon, hogy ezzel a lehető legnagyobb mértékben támogassa a nemzetpolitika és egyes kapcsolódó szakpolitikák megvalósítását.

Magyarországon még soha nem készült a szellemi tulajdon a középpontjába helyező, átfogó stratégia; csupán a szellemi tulajdon-jogok megsértésével szemben történő összehangolt fellépés épült ilyenféle tervre: a Hamisítás Elleni Nemzeti Stratégiára, amely a mérőszámok, valamint a nemzetközi és a hazai visszhang tanúsága szerint bizonyította az ilyen léptékű, távlatos kezdeményezések hasznosságát.

Elérkezett az idő arra, hogy a szellemitulajdon-védelem – mint a társadalmi fejlődés és a gazdasági növekedés egyik húzóereje – elfoglalja méltó helyét a Nemzeti Együttműködés Rendszerében.

1.2. A stratégia összefoglalása

A stratégia a 2013-tól 2016-ig terjedő időszakra szól: a szellemi tulajdon területén középtávú célkitűzéseket rögzít. A kormányzati stratégiai irányítás rendjén belül szakpolitikai stratégiának minősül.¹ Helyzetelemzésre épül, amelynek alapvető célja, hogy áttekintést adjon a szellemi tulajdon védelmének fontosabb intézményeiről, jelenlegi állapotáról, továbbá a hazai és nemzetközi trendekről. A helyzetelemzés tükrében vázolja fel a stratégia a jövőképet, azaz a stratégiai időszak végére elérni kívánt célállapotot. A jövőkép megvalósításához szükséges intézkedések meghatározása és ütemezése a következő négy pillérben történik:

- a) iparjogvédelemmel a nemzetgazdaság felemelkedéséért;
- b) szerzői joggal a kreatív iparágak fellendüléséért;
- c) szellemitulajdon-védelem a nemzetpolitika és egyes kormányzati szakpolitikák szolgálatában;
- d) a szellemitulajdon-védelmi intézményi teljesítőképesség fokozása a nemzeti érdekek mentén, ezen belül különösen a szellemi tulajdon védelmére irányuló nemzeti fejlesztési program elindítása.

A stratégia nélkülözhetetlen eleme az eszközrendszer: a humán- és pénzügyi források azonosítása, valamint a stratégia végrehajtását, monitorozását és hatáselemzését illetően a feladatok, az indikátorok és a felelősök kijelölése.

1.3. A stratégia kapcsolódásai

A Jedlik-terv a kormányzati stratégiai térbe szakpolitikai stratégiaként illeszkedik be, számos horizontális kapcsolódással; végrehajtásában szakpolitikai intézkedéseknek és intézmény-fejlesztési elemeknek is szerepet kell kapniuk.

A Nemzeti Együttműködés Programjának, valamint Magyarország Alaptörvényének az elfogadásával, illetve ezek végrehajtása érdekében több olyan fontos átfogó nemzeti dokumentum, valamint ágazati stratégia született, amelyek egyúttal a nemzeti szellemitulajdon-védelmi stratégia számára is irányokat jelölnek ki, igazodási pontokat jelentenek. A szellemi tulajdon területén új erőre kapott továbbá az európai stratégiaalkotási tevékenység. Ez a fejezet a legfontosabb kapcsolódásokat mutatja be; a mértékadó további hazai, európai és nemzetközi szakpolitikai dokumentumokra az egyes stratégiai pillérek utalnak.

1.3.1. Magyarország Alaptörvénye

Magyarország Alaptörvénye a Nemzeti Hitvallásban kinyilvánítja: „Büszkék vagyunk a magyar emberek nagyszerű szellemi alkotásaira”. A magyar feltalálók és művészek ismertsége a világban közismert tény, ugyanakkor szellemi alkotásaik jogi védelme a szellemitulajdon-védelem eszközeivel nemcsak megbecsülésük kifejeződése, hanem egyúttal a megélhetésükhöz, a nyugodt alkotótevékenységükhöz szükséges anyagi források

¹ Ld. a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendeletet, azon belül különösen a 35. §-t.

megteremtője is. A szellemi alkotáshoz – különösen a szerző vagy a feltaláló személyéhez – fűződő jogok alapjogi státuszt élveznek, a szellemi tulajdonból eredő vagyoni jogok pedig részesednek az alkotmányos tulajdonvédelemben (ez az Alaptörvény I-II. és XIII. cikkéből is adódik). A szellemi tulajdon védelme elősegíti továbbá az Alaptörvény M) cikkében foglaltak megvalósítását is: az értékteremtő munkára épülő gazdaság kibontakozását éppúgy, mint a gazdasági verseny tisztességének megóvását és a fogyasztók jogai feletti örökösödést. Az Alaptörvény X. cikke értelmében Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és a művészeti alkotás szabadságát. Ez a műszaki, a tudományos és a művészeti alkotások létrehozásának alapvető feltétele. Az Alaptörvény XXVI. cikke alapján pedig az állam törekszik is az új műszaki megoldások és a tudományos eredmények alkalmazására.

1.3.2. A Nemzeti Együttműködés Programja

A Nemzeti Együttműködés Programja a magyar gazdaság talpra állítása érdekében megteremtendő új munkahelyek kapcsán kiemelt szerepet szán a kreatív iparágaknak, az innovációnak és a kutatás-fejlesztésnek (K+F-nek). A gazdaság „tudásintenzív” ágazataiban hatékony szellemitulajdon-védelem nélkül ugyanakkor elképzelhetetlen az új munkahelyek létesítéséhez szükséges befektetések megtérülése. Az értékteremtő kreativitás és innováció csak a szellemi tulajdon védelme útján válhat tőkévé. A Nemzeti Együttműködés Programja értelmében ki kell dolgozni továbbá „a gyenge kutatási kapacitással rendelkező kisvállalkozások pályázati rendszerét az innovatív kutatások és fejlesztések támogatására”. Ezen túlmenően „állami támogatást kell biztosítani a kisvállalkozások szellemi jogvédelméhez”, különösen a külföldi szabadalmi bejelentések megtételét kell támogatni. A Nemzeti Együttműködés Programja kitér továbbá a magyar innovációk globális piacokon történő értékesítésére, aminek érdekében többek között a kockázati tőketársaságok, a klaszterek, a szövetkezők fejlesztését tekinti indokoltnak.

A Nemzeti Együttműködés Programja nyitott gazdaságként kíván építeni a kreatív iparra, a *high-tech*, magas hozzáadott értékű iparágakra: a magyar kreativitás kihasználását a magyar gazdaságba befektető globális és európai cégekkel való szövetségben irányozza elő.

A Nemzeti Együttműködés Programja szerint gondoskodni kell a nemzeti kiutat jelentő hungarikumok védelméről és támogatásáról. A hungarikumok megtartása, leltározása és méltó támogatása nemzeti ügy, elsőrendű kormányzati, állami és társadalmi feladat. Állami feladat továbbá a fogyasztók megóvása a hazai piacot jelenleg szinte akadálytalanul elárasztó silány, sokszor az egészségre, biztonságra is veszélyes, többnyire hamisított termékektől, amelyek tisztességtelen eszközökkel szorítják ki a hazai kisvállalkozókat a piacról. A Nemzeti Együttműködés Programja előírja a „Kiváló termék” védjegy bevezetését is. Ez a védjegy a magyar vállalkozások presztízsét és ezáltal versenyképességét javítaná.

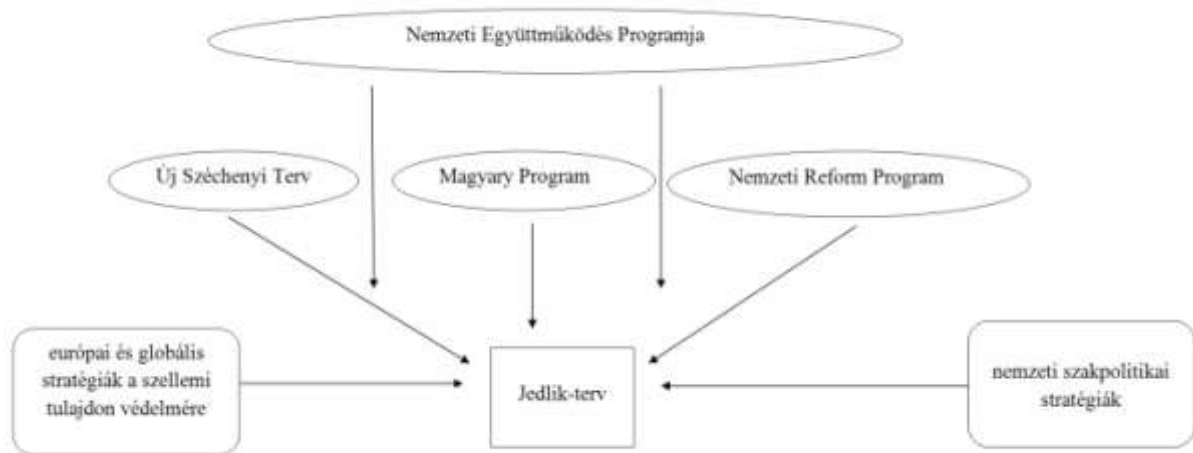
1.3.3. Az Új Széchenyi Terv

A versenyképesség fokozását előtérbe helyező fejlesztéspolitikai program: az Új Széchenyi Terv a magyar gazdaság kitörési pontjaként azonosítja a tudás gazdaságot. Vannak ugyanis „olyan iparágak és ágazatok [...], amelyek erősebben támaszkodnak az új ismeretekre és új tudásra, amelyeknél az értékteremtés kulcsa éppen az, hogy új tudást hoznak létre és új tudást alkalmaznak.” Az Új Széchenyi Terv a gazdasági növekedés forrásai között az egyik legjelentősebb tényezőként azonosítja az innovációt, továbbá hangsúlyozza, hogy a „magyar gazdaság számára a jelenlegi, nemzetközi pénzügyi válságból való kilábaláshoz, illetve az Európa fejlett államaihoz való felzárkózáshoz az innovativitás ösztönzése nélkülözhetetlen

versenyképességi előnyt jelent”. Ahhoz, hogy az értékteremtő új tudás és a versenyképesség zálogát adó innovációs teljesítmény megfelelően betölthesse gazdaságfejlesztő szerepét, elengedhetetlen a szellemi tulajdon nyújtotta jogi védelem. Mindaddig, amíg az innovációs teljesítményt nem védi kizárólagos hasznosítási, felhasználói jog, csupán lehetőség, kihasználatlan potenciál marad. Ezért fontos az innovációs politikában a szellemi tulajdon védelmének tudatos és rendszerszerű érvényesítése, a hazai innovációs rendszer egyik gyengeségét jelentő alacsony iparjogvédelmi aktivitás erősítése. Az Új Széchenyi Terv a magyar nemzetgazdaság kitörési pontjainak egyikeként jelöli meg a kreatív szektort: „a tudás-intenzív társadalmakban a kreatív gazdaság az egyik legmeghatározóbb versenyképességi tényező, amely jelentősen hozzá tud járulni a nemzeti össztermékhez is”. A kreatív gazdaság fejlesztésére irányuló célkitűzések azonban csak akkor lehetnek eredményesek, ha a létrehozott szellemi alkotások, kreatív teljesítmények jogi védelme, illetve ezeknek a jogoknak az érvényre juttatása biztosított, és ehhez az alkotók és a vállalkozások megfelelő segítséget, támogatást kapnak.

A szellemi tulajdon védelme az Új Széchenyi Tervben azonosított többi kitörési pontnál is előmozdíthatja a programok sikeres megvalósítását. Hozzájárulhat különösen a vállalkozásfejlesztési, a foglalkoztatási és az egészségipari program végrehajtásához. A Jedlik-terv emellett külön foglalkozik a zöldgazdaság és a szellemi tulajdon élénkülő kapcsolatában rejlő potenciállal.

1. ábra: A Jedlik-terv helye és kapcsolódási pontjai a kormányzati stratégiai térben

1.3.4. Az Európa 2020 Stratégia és a Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 Stratégia öt kiemelt, számszerű vállalást igénylő célkitűzésének egyike a kutatás-fejlesztési ráfordítások nemzeti össztermékhez (GDP-hez) viszonyított arányának növelése. Az Európa 2020 Stratégiához készített Nemzeti Reform Program nemcsak ennek az aránynak a növelését irányozza elő, hanem azt is, hogy az innovációs teljesítményen alapuló innovációs mutatószám tekintetében hazánk teljesítménye az évtized végére érje el, illetve haladja meg az Európai Unió (EU) átlagát. A Magyarország 2013. évi Nemzeti Reform Programjának előkészítésével kapcsolatos feladatokról rendelkező 1061/2013. (II. 14.) Korm. határozat 4. pontja szerint részletesen ki kell dolgozni a kutatás-fejlesztési ráfordítások növelésére irányuló – a 2013-14-es időszakra vonatkozó –

intézkedéseket. Ugyanennek a határozatnak a 9. pontja pedig a vállalkozások üzleti környezetének javítása és a zöldgazdaság fejlesztése tárgyában ír elő hasonló feladatokat. Az innovációs mutatószámokból kitűnik, hogy Magyarország rendszerint az átlagnál gyengébb teljesítményt nyújt a vállalkozások iparjogvédelmi aktivitása, a szellemi tulajdon hasznosítása terén. Lemaradásunkat csak úgy csökkenthetjük, ha a szellemi tulajdon eszköztárát új hozzáállással, megváltozott – stratégiai – szemléletben alkalmazzuk, és ha meghozzuk az ezt előmozdító – vagy akár kikényszerítő – intézkedéseket. A szellemi tulajdon jelentőségét az Európa 2020 Stratégiához kapcsolódó ún. zászlóshajó-kezdemenyezések is mutatják. Az Innovációs Unióra irányuló kezdeményezés például nemcsak a szellemi tulajdon hasznosítását elősegítő európai „piactér” létrehozását, hanem a kreatív iparágak, a formatervezés felkarolását is előírja. „Az iparpolitika a globalizáció korában” elnevezésű kezdeményezés egyik fontos célja, hogy javítsa a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésének feltételeit. „Az európai digitális menetrend” néven útjára indított kezdeményezés pedig előírja a szerzői jogi közös jogkezelés felügyeletének és átláthatóságának a javítását, továbbá olyan innovatív vállalkozási modellek kialakítását, amelyek elősegítik a kulturális, média- és kreatív tartalmak lehető legszélesebb körben történő hozzáférhetővé tételét.

1.3.5. A Magyary Program

A Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program a közigazgatás megújításának ad keretet, a hatékony nemzeti közigazgatás megteremtését célozza. A Jedlik-terv a szellemi tulajdon-védelmi intézményi teljesítőképesség fokozása terén kapcsolódik a legszorosabban a Magyary Programhoz. A szellemi tulajdon állami feladatainak ellátásában kíván elérni olyan hatékonyságjavulást, amely a versenyképesség szolgálatába állítható. Az eddigi eredményekre építve a Jedlik-terv a deregulációban és a minőségi jogalkotásban, az elektronikus közigazgatás kiterjesztésében, az adminisztratív terhek csökkentésében, a jó ügyfélkapcsolatok fenntartásában egyaránt a Magyary Program beavatkozási területeire eső célokat tűz ki.

1.3.6. A KFI-stratégia

A Nemzetgazdasági Minisztérium a Jedlik-terv kidolgozásával egyidejűleg készítette elő a „Befektetés a jövőbe: Nemzeti kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia 2020” című szakpolitikai stratégiát, amelyet a Kormány el is fogadott azóta a 2013. június 13-án tartott ülésén². E két stratégia szorosan összefonódik, céljaik nagyban egybeesnek; végrehajtásuk csak egymásra tekintettel, jól összehangolt módon vezethet eredményre és érheti el a kívánt hatásokat. A KFI-stratégia SWOT-analízise a magyar KFI-rendszer erősségei között említi, hogy a szellemi tulajdon védelmének hazai szabályozása „összhangban van a fejlett országok joggyakorlatával”, ugyanakkor gyengeségként jelöli meg, hogy „alacsony szintű az innovációs és a szellemi tulajdonvédelmi tudatosság” és „gyenge az IPR [vagyis a szellemi tulajdon] iránti kereslet”. A KFI-stratégia jövőképe szerint: „Magyarországon – a KFI-szakpolitika aktív támogatásával – 2020-ra jelentősen megerősödnek és a globális innovációs folyamatok egyenrangú szereplőivé válnak a nemzeti innovációs rendszer kulcsszereplői, amelyek azt követően – a tovagyrúzó hatások révén – képessé válnak arra, hogy dinamizálják a nemzeti innovációs rendszer egészét, és ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak a magyar gazdaság versenyképességének növekedéséhez, valamint fenntartható tudásgazdasággá alakulásához.”

² Ld. a Nemzeti Kutatás-Fejlesztési és Innovációs Stratégia (2013-2020) elfogadásáról szóló 1414/2013. (VII. 4.) Korm. határozatot.

A KFI-stratégia a tudásfelhasználás területén a kisvállalatokkal kapcsolatos specifikus célkitűzések között említi a szellemi tulajdon-védelem tudatosítását, a jogérvényesítést és annak megkönnyítését (C2. célkitűzés). Ennek elemeiként azonosítja a következőket:

- a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogérvényesítés hatékonyabbá tétele;
- támogatás szabadalmi kérelmek benyújtásához;
- az oltalom fenntartásának támogatása;
- a szabadalmon kívüli iparjogvédelmi és szerzői jogi védelem támogatása;
- a szellemi tulajdon-védelmi stratégia végrehajtása és becsatornázása a KFI-stratégiába.

Emellett a KFI-stratégia indikátorai közé tartozik a „szellemi tulajdonhoz kapcsolódó rezidens bevételek növekedése” is. A KFI-stratégia végrehajtását szolgáló eszközrendszernek pedig fontos és szerves részét képezik a szellemi tulajdon-védelmi elemek.

1.3.7. Az Európai Bizottság szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiája

Az Európai Bizottság 2011 májusában adta közre a szellemi tulajdon-jogok egységes piacára vonatkozó stratégiáját. Ebben a szellemi tulajdon-jogok olyan európai rendszerét vázolja fel, amely „illeszkedik a jövő gazdaságának igényeihez, díjazza a kreatív és innovatív munkát, ösztönzőleg hat az EU-ban az innovációra, és újabb lehetőségek biztosítása révén a nyílt verseny piacon teret enged a kulturális sokszínűség érvényesülésének”. A bizottsági stratégiában megjelölt beavatkozási területeken szükséges az azokhoz igazodó, a nemzeti igényeknek is megfelelő saját prioritások és cselekvési irányok azonosítása, ami leginkább egy nemzeti stratégia részeként valósítható meg.

1.4. A stratégia alapelvei

A szellemi tulajdon védelmének nemzeti stratégiája a következő alapelvekre épül – ezek vezérlik a Jedlik-tervet és annak végrehajtását:

1.4.1. Együttműködés

A szellemi tulajdon-jogok magánjogi természetűek. A stratégia középpontjában tehát a jogosultak és az ő érdekeik állnak. A szellemi tulajdon nemzetgazdasági és kulturális felhajtóerejét csak akkor fejtheti ki, ha a jogosultak tudatosan járnak el, ha a felkínált állami eszközrendszert kellő jártassággal alkalmazzák és jogaik védelmében gyakorlattan lépnek fel. Így sáfárkodhatnak jól szellemi kincseikkel – és nemcsak a saját javukra, hanem a közjó érdekében is. A stratégia csak akkor alakítható ki és hajtható végre eredményesen, ha abban a szellemi tulajdon-jogok jogosultjai, az őket tömörítő társadalmi és érdek-képviselői szervezetek a szellemi tulajdon védelméért felelős állami szervekkel együttműködve, kezdeményezően vesznek részt. E körben fontos az érintett állami szervek részéről az együttműködésre való nyitottság megteremtése, illetve fenntartása, valamint a jogosultak társadalmi és érdek-képviselői szervezetei által már eddig is tanúsított kezdeményező-készség megőrzése. Együttműködő szemléletre van továbbá szükség egyfelől a jogosultak, másfelől a felhasználók, a fogyasztók és egyéb érdekelték között annak az érdekegyensúlynak a megtalálásához és fenntartásához, amelynek – szintén alapvető követelményként – a szellemi tulajdon szabályozását és joggyakorlati érvényesülését egyaránt jellemeznie kell.

1.4.2. Egyensúly

A szellemi tulajdon védelme nem öncél, nem érvényesülhet társadalmi vagy gazdasági elszigeteltségben. Mind a szabályozásnak, mind a hatósági és a bírósági joggyakorlatnak – a jogosultak szempontjai mellett – számot kell vetnie a felhasználók, a fogyasztók és egyéb érintettek érdekeivel éppúgy, mint a közjó – például a közegészségügy, az oktatás, a közművelődés – igényeivel. Ehhez az is szükséges, hogy a szellemi tulajdon-jogok gyakorlása ne forduljon e jogok rendeltetésével ellentétes irányba és ne járhasson versenytorzító hatásokkal sem. Ez az érdekegyensúlyra való törekvés határozza meg a szellemi tulajdon nemzetközi és európai felfogását is.

A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) TRIPS-megállapodásának, vagyis a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodásnak a célokat és alapelveket rögzítő 7. és 8. cikke szerint a szellemi tulajdon-jogok védelmének és érvényesítésének a technológiai innováció előmozdításához, valamint a technológia átadásához és terjesztéséhez kell hozzájárulnia, a technológiai tudás kidolgozóinak és felhasználóinak kölcsönös előnyére, a társadalmi és gazdasági jólétet elősegítő módon. Szintén hozzá kell járulnia a jogok és a kötelezettségek egyensúlyához. Megengedett emellett a szellemi tulajdon olyan szabályozása, amely a közegészségügy és a közéletmezés szempontjait, illetve a társadalmi-gazdasági fejlődés kulcsfontosságú szektoraihoz kötődő közérdeket is figyelembe veszi, továbbá kiszűri a szellemi tulajdon-jogokkal való visszaélést és a kereskedelmet vagy a technológiaátadást indokolatlanul korlátozó joggyakorlást.

Az Európai Bizottság szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiai közleménye szerint „gondoskodni kell arról, hogy megfelelő egyensúly jöjjön létre a jogok védelme és a hozzáférés között, azaz olyan méltányos rendszereket kell kidolgozni, amelyek díjaznak és ösztönzik a feltalálókat és az alkotókat, miközben lehetővé teszik a kulturális termékek és szolgáltatások forgalmát és fejlesztését, más alapvető jogok gyakorlását, valamint a kulturális és nyelvi sokszínűség előmozdítását és megőrzését.”

1.4.3. Hosszú távú szemlélet

A stratégia célkitűzéseinek megvalósítása több éven átívelő, állhatatos erőfeszítéseket igényel. A stratégia céljai csak akkor valósulhatnak meg, ha az összefüggő és egymásra épülő intézkedések rendszerszerű, korszakfordító változásokat hoznak a szellemi tulajdon védelmének nemzeti rendszerében.

1.4.4. A nemzetközi, európai és nemzeti szintű cselekvés egysége

A szellemi tulajdon – mind a kiszolgált gazdasági, kulturális és innovációs folyamatok, mind pedig a szabályozás és az intézményrendszer oldalán – mélyen beágyazódott a nemzetközi és az európai együttműködés sűrű hálózatába. Ebben az erőterben, globális és európai keretrendszerben kell feltárni a nemzeti érdek érvényesítésének esélyeit és irányait. A stratégia nem állhat meg ugyanakkor e keretek pusztá feltérképezésénél: cselekvő alakításukat is ambicionálnia kell, ehhez kell utat mutatnia a pontosan felmért és tudatosan vállalt nemzeti érdekek mentén. A stratégiát a nemzetközi, európai és nemzeti szintű cselekvés szoros és harmonikus egységében kell végrehajtani. A szellemi tulajdon erős nemzetközi és európai meghatározottsága miatt csak így lesz esély a nemzeti stratégia megvalósítására.

1.4.5. Átlátható, követhető végrehajtás

A stratégia végrehajtásának eredményességét és hatékonyságát megfelelő eszközökkel kell biztosítani. Ezt szolgálják az egyes intézkedésekhez rendelt indikátorok, a végrehajtott intézkedésekről számot adó, 2015-ben elvégzendő közbenső értékeléssel és – szükség szerinti

– felülvizsgálattal együtt. A stratégia végrehajtását a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH, Hivatal) monitorozza, támaszkodva a Szellemi Tulajdon Nemzeti Tanácsára. Az SZTNH honlapja a stratégia végrehajtására vonatkozó naprakész és részletes tájékoztatás útján biztosítja a nyilvánosság megfelelő tájékoztatását az átláthatóság és az ellenőrizhetőség jegyében, összhangban a kormányzati stratégiai tervdokumentumok közzétételére vonatkozó jogszabályi követelményekkel.³

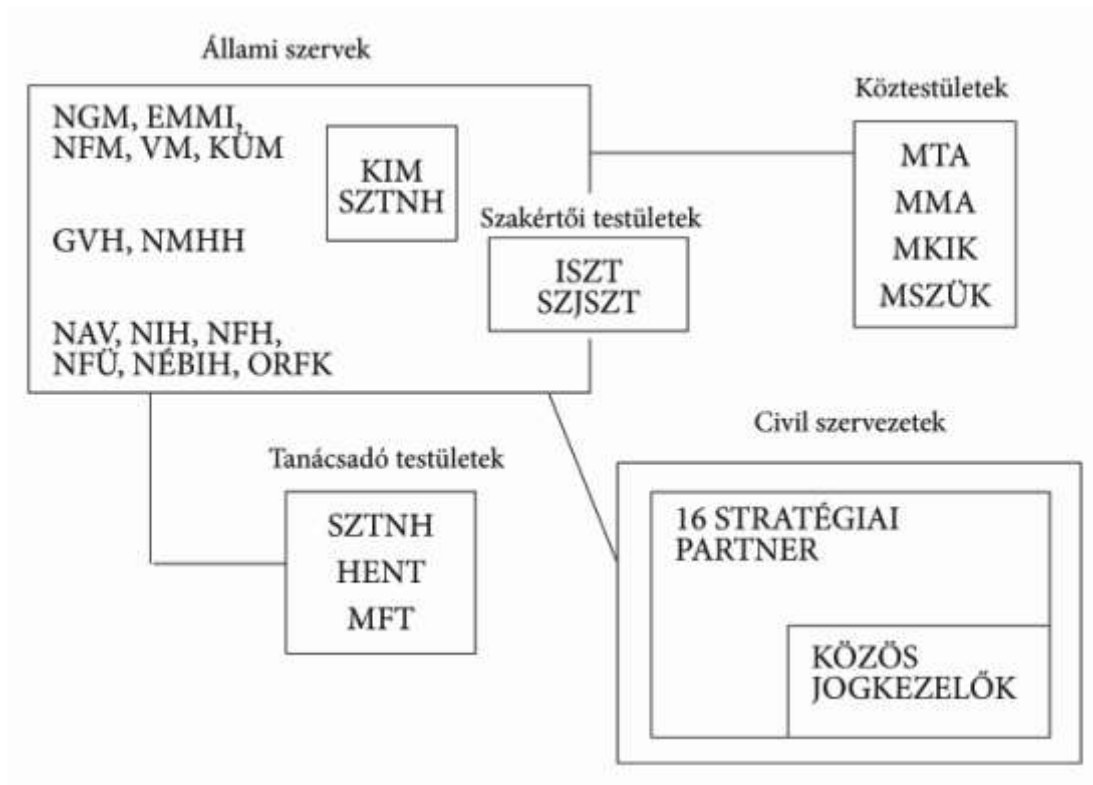
1.5. Az együttműködő partnerek

A nemzeti szellemitulajdon-védelmi stratégia végrehajtásának fő letéteményese a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, valamint a 2011. január 1-jétől a szellemi tulajdon területén átfogó hatáskörökkel rendelkező, nevében is megújult Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, a Kormány szellemi tulajdon védelméért felelős – a közigazgatási és igazságügyi miniszter felügyeletével működő – kormányhivatala. Az SZTNH feladatai ellátása során szorosan együttműködik a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal, amely felel a szellemi tulajdon területét szabályozó törvények előkészítéséért és az ezzel kapcsolatos szabályozásért⁴. A stratégia végrehajtásában részt vesznek továbbá a feladat- és hatáskörükben érintett államigazgatási szervek, valamint – felkérés alapján – a Magyar Tudományos Akadémia és kutatóintézetei, az érintett gazdasági és szakmai kamarák, felsőoktatási intézmények, társadalmi és érdek-képviselői szervezetek, szakmai szövetségek.

³ Ld. a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet 25. §-át és 1. mellékletét.

⁴ Ld. az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 15. §-a (1) bekezdésének b) pontját.

2. ábra: A Jedlik-terv szervezeti és intézményi háttere – partnerek a végrehajtásban⁵

⁵ A rövidítések jegyzékét lásd a stratégia függelékében.